

Seksuel chikane - tort/godtgørelse

FEF - 3. Marts 2023

Maria Reimer Rasmussen Advokat (L) og Ph.d.

KØBENHAVNS UNIVERSITET

De næste 2 x 45 minutters tid

- Lidt om afhandlingen
- En sag fra virkeligheden
- Tort/godtgørelse og seksuel chikane
- Udmåling af godtgørelser
- Noget om seksuel chikane og abnormitet

Lidt om afhandlingen

Lidt om afhandlingen

- Ligebehandlingsloven
(Det omarbejdede
ligebehandlingsdirektiv, 54/2006/EU)
- Arbejdsmiljøloven og bekendtgørelse
om psykisk arbejdsmiljø, AT vejl.
4.3.1.1 (Rådets direktiv 89/391/EØF)
- Erstatningsansvarsloven

Retspraksis	85
--------------------	-----------

EU:	0
-----	---

Højesteret:	1
-------------	---

Landsretterne:	52
----------------	----

Sø- og Handelsretten:	2
-----------------------	---

Byretterne:	15
-------------	----

Arbejdsretten/Faglig Voldgift:	7
--------------------------------	---

Twistighedsnævnet:	8
--------------------	---

REKLAME

MARIA REIMER RASMUSSEN

**SEKSUEL CHIKANE
PÅ ARBEJDSPLADSEN**

EN RETLIG ANALYSE

Dyef Forlag

En sag fra virkeligheden

En sag fra virkeligheden – ØL 19. nov. 2021

26. juni 2017
"K" ansættes

24. sept. 2018
Påtænkt
afskedigelse af
"V"

4. dec. 2018
"K" får advarsel
pga. manglende
straffeattest

6. dec. 2018
"K" sygemeldes
året ud.

Marts 2018:
1. voldtægt

"V" afskediges pga.
dårlig opførelse

5. dec. 2018
K sygemeldes

7. dec. 2018
K afskediges

En sag fra virkeligheden – ØL 19. nov. 2021

Karakteren af den seksuelle chikane

På arbejdspladsen:

- Et hav af voldelige seksualiserede messenger/sms-beskeder.
- Telefon opringninger, hvor vinduespudseren ringede og enten onanerede eller simulerede onani.
- En episode hvor vinduespudseren skubbede kvinden ind på et toilet på arbejdspladsen. Kyssede hende på halsen og stak sin hånd ned i hendes bukser indenfor trusserne.

Uden for arbejdspladsen:

- 4 voldtægter i kvindens hjem.

En sag fra virkeligheden – ØL 19. nov. 2021

Sagens udfald

Hun fik medhold...

Tort/godtgørelse for seksuel chikane

Tort/godtgørelse for seksuel chikane

Hvad er tort/godtgørelse?

"[...] hvis vurderingen af skaden beror på rent subjektive kriterier, hvor der ikke kan opstilles en objektiv økonomisk målestok, er der tale om en ikke økonomisk skade"

Jens Møller, Tortgodtgørelse i erstatningsretten – med særlig henblik på afskedigelsessager, Juristen nr. 4, 2007

Erstatning for økonomisk skade

Erstatning for ikke-økonomisk skade

Tort/godtgørelse for seksuel chikane

Ligebehandlingsloven:

Seksuel chikane er forbudt (§ 4)

Definition (1, stk.6):

“En enhver form for uønsket verbal, ikkeverbal eller fysisk adfærd med seksuelle undertoner med det formål eller den virkning at krænke en persons værdighed, navnlig ved at skabe et truende, fjendtligt, nedværdigende, ydmygende eller ubehageligt klima”

Erstatningsansvarslovens § 26

“Den der er ansvarlig for en retsstridig krænkelse af en andens frihed, fred, ære eller person, skal betale den forurettede godtgørelse for tort.”

Krav om retsstridig krænkelse.

- Handlingen skal være culpøs
- Have en vis grovhed
- Kvalificeret krænkelsesvurdering

Else Mols, *“Godtgørelse for tort til voldsofre”*, U1987.49

Tort/godtgørelse for seksuel chikane

Ligebehandlingsloven

Erstatningsansvarsloven

Fællestræk

- Ikrafttrædelsesloven til straffelovens § 15
- Forhøjelse af godtgørelsesniveauet, jf. Justitsministerens retfærdighedsudspil
- Bestemmelserne anvendes simultant i domme om seksuel chikane

Tort/godtgørelse for seksuel chikane

U2009.1309V

Blomsterdekoratør-eleven: Sagen drejede sig om en kvindelig blomsterdekoratørelev, der påstod sig udsat for seksuel chikane af et mandligt bud, der bragte blomster ud for forretningen. Af den kvindelige blomsterdekoratørelevs forklaring fremgår, at den seksuelle chikane bestod i, at det mandlige bud ved en lejlighed i frokoststuen greb fat i hende, da hun rejste sig op, hvorefter han trak hende ind til sig og forsøgte at kysse hende samtidig med, at han tog hende på bagdelen og rørte hendes bryst, da hun forsøgte at komme fri.

Udmåling efter ligebehandlingsloven sker i overensstemmelse med principperne i erstatningsansvarsloven

Udmåling af godtgørelser

Godtgørelseskategorier

Godtgørelse for seksuel chikane jf. ligestillingsloven

- **Godtgørelsens størrelse**
 - kr. 50.000 – 100.000
 - **kr. 25.000 – 40.000**
 - kr. 5.000 – 20.000

Udmåling af godtgørelser

U1992.18S

Kontorassistenten: Den seksuelle chikane bestod i, at afdelingsformanden låste døren til deres fælles kontor og berørte hende på lår og bryster. Ligesom afdelingsformanden kom med seksuelle bemærkninger, herunder opfordringer til samleje, samt hvad han havde lyst til at gøre ved hende af seksuel karakter. Afdelingsformanden havde under en køretur slikket hende i ansigtet og optrådt som hendes mand ved at holde om hende og kalde hende skat, da de kom frem til forretningen. Det fremgår af dommen, at afdelingsformanden desuden havde foræret den kvindelige kontorassistent et gavekort til en nat med ham, der kunne indløses efter aftale.

Godtgørelse: 100.000,- (Alene henvisning til LBL)

Udmåling af godtgørelser

Østre Landsrets dom af 29. maj 2019

Tankpasser-dommen: Den seksuelle chikane bestod i, at butikschefen ved flere lejligheder krammede den kvindelige tankpasser og opfordrede hende til at sidde på hans skød. Ved en lejlighed tilbød butikschefen den kvindelige tankpasser penge for oral sex. Ligesom han på et tidspunkt tog hende i skridtet inden for bukserne og i et andet tilfælde satte hende op på et bord og løftede op i hendes trøje, hvorefter han slikkede på hendes bryst.

Godtgørelse: 50.000,- (Henvisning til LBL og EAL § 26)

Udmåling af godtgørelser

U1993.331S

Stewardessen: Den seksuelle chikane bestod i, at hovmesteren tog på hende. *”Han kørte blandt andet hænderne op og ned på indersiden af hendes lår, og han prøvede at knappe hendes bh”* op. I en situation, hvor den kvindelige stewardesse skar rugbrød i kabyssen, kom hovmesteren bagfra og *”tog fat i to håndtag et på hver side af hende og pressede sig ind mod hende”* Ligesom han ved en enkelt lejlighed, da den kvindelige stewardesse stod og arbejdede, grinende drejede en spegepølse rundt bag på hendes bukser tæt ved skridtet. Den kvindelige stewardesse forklarede desuden, at hovmesteren i mandskabsmessen *”»pillede hende op ad benene«”*.

Godtgørelse: 25.000,- (Henvisning til LBL og EAL § 26)

Udmåling af godtgørelser

Vestre Landsrets dom af 1. februar 1996

De 4 unge piger i huset: Sagen drejede sig om 4 unge kvinder, der var ansat som "ung pige i huset" hos en mandlig politibetjent og dennes hustru. Pigerne påstod sig udsat for blufærdighedskrænkelser i strid med straffelovens § 232 af den mandlige politibetjent. Blufærdighedskrænkelserne bestod blandt andet i, at den mandlige politibetjent klappede dem bagi, opfordrede dem i et frækt sprog til at gå i seng med ham, lagde deres hånd på sit bare bryst og opfordrede dem til at kysse ham.

Godtgørelse: 20.000/15.000/10.000,- (Henvisning til LBL og EAL § 26)

Tilbage til sagen fra min virkelighed

En sag fra virkeligheden – ØL 19. nov. 2021

Karakteren af den seksuelle chikane

På arbejdspladsen:

- Et hav af voldelige seksualiserede messenger/sms-beskeder.
- Telefon opringninger, hvor vinduespudseren ringede og enten onanerede eller simulerede onani.
- En episode hvor vinduespudseren skubbede kvinden ind på et toilet på arbejdspladsen. Kyssede hende på halsen og stak sin hånd ned i hendes bukser indenfor trusserne.

Uden for arbejdspladsen:

- 4 voldtægter i kvindens hjem.

Indeksering af godtgørelser

Godtgørelse for seksuel chikane jf. ligestillingsloven

- **Godtgørelsens størrelse**
 - kr. 50.000 – 100.000
 - **kr. 25.000 – 40.000**
 - kr. 5.000 – 20.000

Arbejdsgiverens ansvar for seksuel chikane

Arbejdsgiverens ansvar for seksuel chikane

Ligebehandlingsloven § 4:

"Enhver arbejdsgiver, der beskæftiger mænd og kvinder, skal behandle dem lige for så vidt angår arbejdsvilkår. Dette gælder også ved afskedigelse.

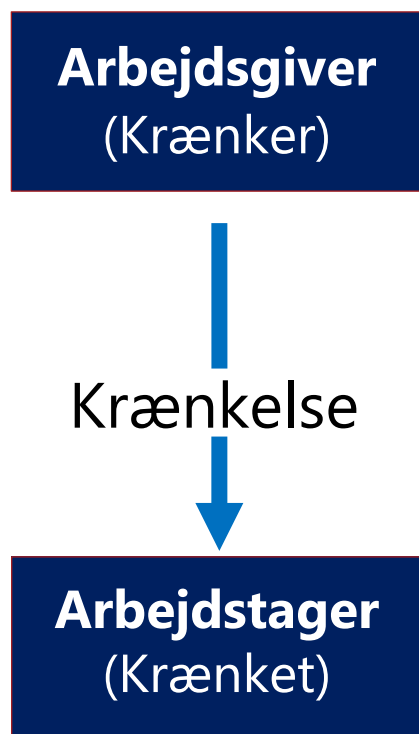
Stk. 2. Lige arbejdsvilkår, jf. stk. 1, omfatter også forbud mod sexchikane"

Forslag til nyt stk. 2:

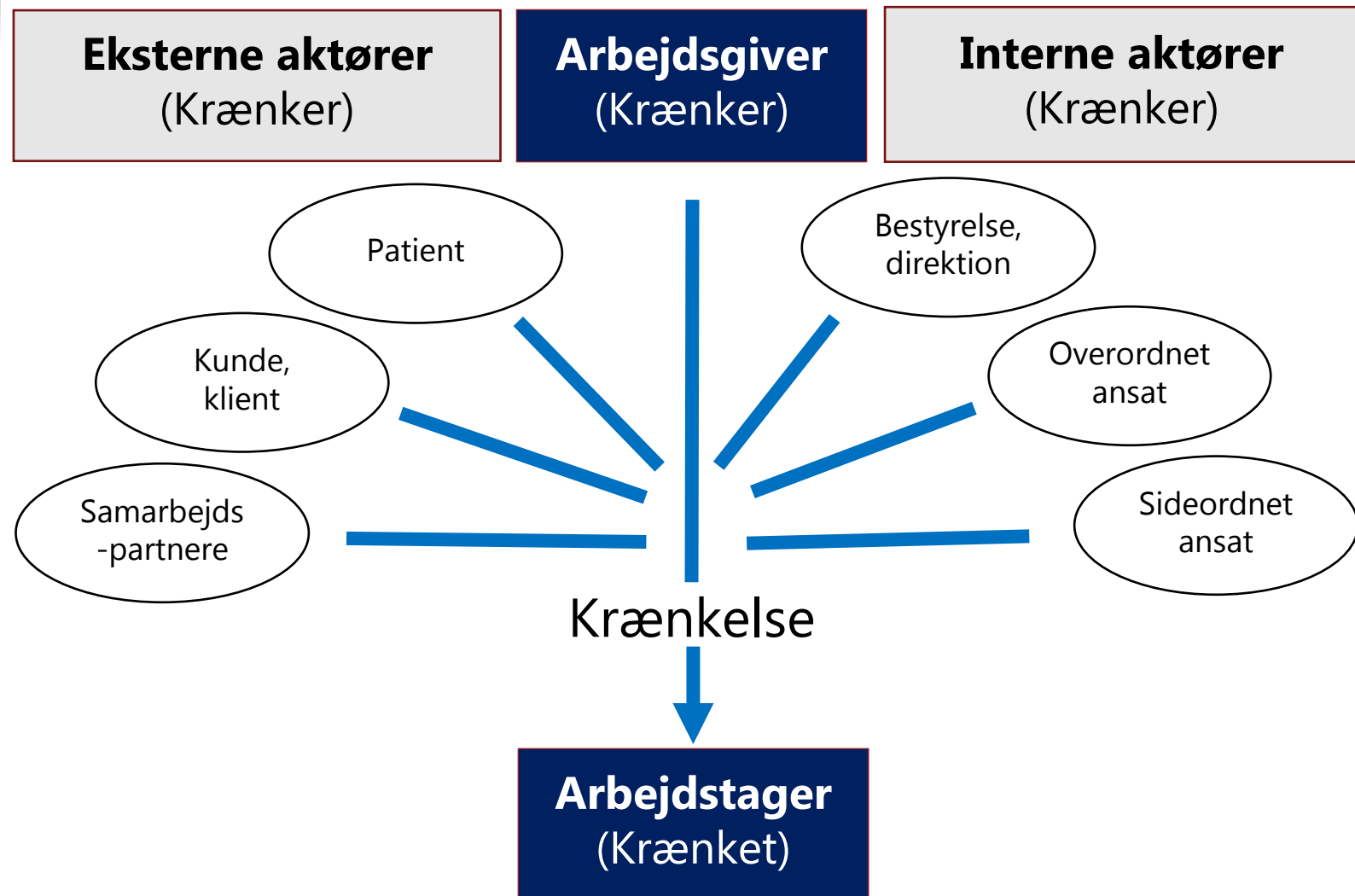
*"Lige arbejdsvilkår, jf. stk. 1, omfatter også forbud mod **seksuel chikane**, herunder er arbejdsgiveren forpligtet til at stille et chikanefrit miljø til rådighed i forbindelse med udførelsen af arbejdet og til at håndtere tilfælde af seksuel chikane"*

Arbejdsgiverens ansvar for seksuel chikane

Den "rene" arbejdsgiverkrænkelser

Den udvidede ansvarssfære

Arbejdsgiverens ansvar for seksuel chikane

Arbejdsgiveransvar (Den udvidede ansvarssfære)

Arbejdsgiverkrænkelser

- Organansvar (direktører og øverste ledelse)
- Et udvidet arbejdsgiverbegreb:
 - "Hyre og fyre"
 - Arbejdets tilrettelæggelse
 - Arbejdets udførelse
 - Reglementer
 - Hierarkisk/organisatorisk placering

Tredjemandskrænkelser

Kollegakrænkelser

Danske Lov 3-19-2(?)

Et chikanefrit arbejdsmiljø

Reaktionspligt

Forebyggelsespligt?

Noget om seksuel chikane og abnormitet

Spørgsmål ?

TAK FOR I DAG